

חיים, חיימק'ה מעין, ז"ל.

נולד בוורשה ב-1921 להוריו פישל ודבורה.

היה חבר בתנועת הנוער "גורדוניה", בה חי בקומונה. שרד את השואה בתושייה ובכוח חיים שלא ייאמן.

טיפה בים מסיפורו של חיימק'ה, במילותיו שלו, כפי שפורסמו בזמנו ב"דברי הכפר": "1939 – הגרמנים כבר בוורשה. אין אוכל, אין עבודה. עבדתי במחנה צבאי עד 1942, אז התחילו הגרמנים לקחת קבוצות קבוצות למחנות ההשמדה. בתנועה (גורדוניה) התחלנו להתאמן. רכשנו נשק. איטקה, לובה, ואני נשלחנו לצ'רמסטררובה לארגן גם שם את התנועה.

לצאת מהגטו לא היה פשוט... אני, שנראיתי הכי פולני, עם העיניים הכחולות, נתמנית לדובר הקבוצה... עבדנו אצל הגרמנים בבית חרושת לפלדה. עבודה קשה. שעות ארוכות. צעדנו חמישה ק"מ הלוך וחזור. תפקידי היה תיקון ותחזוקת התנורים. כאשר החלו לשלוח אנשים להשמדה, פגשתי בבוס שלי, שפחד לעזור לי, אך איפשר לי להסתתר באחד התנורים. שבוע ימים לא יצאתי משם. בלילות היה מביא לי לחם ומים...

אחר נשלחתי לאחד המחנות הגרועים ביותר. הגרמנים עשו סלקציה ולקחו גם אותי. אני מוכרח להגיד, שוב, כמו כל הזמן, תמיד חיפשתי דרכים לברוח. האוטומובילים חיכו לקחת אותנו לאושוויץ. דרשו 100 אנשים לעמוד ישר. 100 אנשים שלוקחים אותם להשמדה – לא עומדים ישר. ניצלתי את הבלגן והצלחתי שוב לברוח.

בוקר, אני רטוב, מסתתר בשדות. "חיים, אתה גמרת", אני אומר לעצמי...

כך התגלגלתי עד שהורו לנו מהתנועה להגיע לשוויץ. קבלנו דוקומנטים וכסף. אני עכשו יאן ליטובסקי, נוסע ברכבת לכיוון שוויץ. הגרמנים תופסים אותי בגבול לחקירה. מחפשים בכרטיסיות שלהם, ומוצאים איוון ליטובסקי, לא יאן ולא פולני. איוון ברח מהעבודה עבור הגרמנים. אז קיבלתי מכות בשמו, ונשלחתי למחנה עבודה חינוכי. השופט שהיה אמור לשחרר אותי משם לאחר החינוך, העיף בי מבט ואמר: אתה יהודי. נשלחתי לבית סוהר באוסטריה, שם לא נשארים הרבה זמן. משם – ישר למחנה ריכוז. במאי 1943 נשלחתי לאושוויץ. ב-1944, כשהבריטים מתקרבים, מוציאים את היהודים למצעד מוות. הגעתי לבוכנוולד, ומשם נשלחתי לעוד מחנה. כשהאמריקאים מתקרבים ממערב, שוב מוציאים אותנו לצעדה, ואני מחליט "לא הולך יותר!" אני מצליח לברוח ליער, ורואה אנגלים שבויים שברחו מהמחנה. הם שרפו את בגדי המחנה שלי,

והפכתי לשבוי אנגלי. עם השחרור הצטרפתי אליהם וטסתי לאנגליה. לא היו לי תעודות, לא כלום...

בסתיו של 1945 הצטרפתי לתנועת "הבונים" באנגליה..."

חיימק'ה עלה ארצה באונייה "לנגב", ולאחר תקופה בקפריסין הגיע ארצה בפברואר 1948. לאחר שנה וחצי נישא לאנט, ויחד בנו חמולה מפוארת.

חיים ארוכים ופוריים עבד חיימק'ה בעבודת כפיים. במסירות רבה, בכישרון ובצניעות עבד בבניין, בלול ובעיקר במפעל הבונים. תמיד הזדהה בכל ליבו עם הפועלים, ועזר ככל יכולתו לכל אדם. בשנות הצנע דאג שאם אין כסף למשכורות, הקיבוץ ייתן לפועלים לחם ותרנגולת מהלול, שיהיה להם לשולחן השבת. למעוניינים לקרוא, הביא ספרים מספריית הקיבוץ.

חיימק'ה, איש קטן גדול - הגעת לשיבה טובה, מוקף בילדיך, נכדיך וניניך, כאן בבית שבנית, בארץ ישראל.

יהי זכרך ברוך.

רחל גינת

חיימקה מעין נפטר לפני שבוע ימים, בתאריך 24 לאוקטובר 2014. תהי נשמתו צרורה בצרור החיים.